

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsen prestationer ändras. De föreslagna ändringarna gäller Patent- och registerstyrelsens rätt att ta ut avgifter för vissa prestationer.

Propositionen avser att förtydliga statusen av de bestämmelser som ligger som grund för Patent- och registerstyrelsens prestationer i förhållande till lagen om offentlighet i

myndigheternas verksamhet. Enligt förslaget ska för Patent- och registerstyrelsens prestationer tas ut en avgift som bestäms enligt företagsekonomiska grunder, även när en offentlig handling som lagrats i elektronisk form sänds per e-post till den som begärt uppgifterna.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1 Nuläge

Patent- och registerstyrelsen handlägger ärenden som gäller patent, kretsmönster för integrerade kretsar, nyttighetsmodellrätt, mönsterrätt, varumärke, företagsinteckning, handelsregister, föreningsregister, stiftelseregister och övervakning av stiftelser enligt lagen om stiftelser (109/1930), offentliggörande av bokslutshandlingar och firma samt tillhandahåller informationstjänster inom sitt område. Patent- och registerstyrelsen är ett nettobudgeterat ämbetsverk, som ska täcka alla sina kostnader med intäkterna från sina kunder. Endast kostnaderna för föreningsregistret subventioneras delvis ur statsbudgeten.

Enligt 81 § 2 mom. i grundlagen ska bestämmelser om avgifter samt de allmänna grunderna för storleken av avgifter för de statliga myndigheternas tjänsteåtgärder, tjänster och övriga verksamhet utfärdas genom lag. I förarbetet till grundlagen (RP 1/1998 rd) konstateras det att genom lag ska utfärdas allmänna bestämmelser om vilka tjänsteåtgärder, tjänster och varor som kan avgiftsbeläggas eller om vilka typer av prestationer som är helt avgiftsfria. Genom lag ska likaså utfärdas bestämmelser om de principer som ska följas vid avgiftsberäkningen,

t.ex. vilka självkostnadsvärden eller företagsekonomiska grunder som ska iakttas. Om de allmänna grunderna för när statliga prestationer ska vara avgiftsbelagda och för avgifternas storlek föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Denna är till sin natur en allmän lag. I 2 § i lagen om grunderna för avgifter till staten föreskrivs att om det i någon annan lag eller med stöd av ett bemyndigande i någon annan lag utfärdas stadganden som avviker från denna lag, ska de tillämpas i stället. Enligt 7 § 1 mom. bestäms priserna på andra prestationer än offentlighetsrättsliga enligt företagsekonomiska grunder.

Till 7 § i lagen fogades 2 och 3 mom. genom en lagändring som trädde i kraft 1999 (961/1998). I 2 mom. i paragrafen föreskrivs det att om en myndighet har faktisk ensamrätt att utföra en sådan prestation som avses i 1 mom., kan det pris som uppbärs för prestationen även bestämmas så att det motsvarar prestationens självkostnadsvärde. Med självkostnadsvärde avses det att storleken på den avgift som staten uppbär för en offentlighetsrättslig prestation ska motsvara beloppet av statens totalkostnader för prestationen. Av förarbetet till den ändrade bestämmelsen (RP 203/1998 rd) framgår det att en stor del av de prestationer som prissätts enligt företagseko-

nomiska grunder i praktiken är sådana som saknar motsvarighet eller en konkurrent på den fria marknaden. Det fanns alltså en risk för att prissättningen i enskilda fall skulle bli oskälig.

Enligt 8 § 2 mom. beslutar varje ministerium om vilka prestationer eller grupper av prestationer hos myndigheterna inom dess förvaltningsområde som är avgiftsbelagda och för vilka prestationer eller grupper av prestationer avgiften bestäms enligt självkostnadsvärdet och vilka som prissätts enligt företagsekonomiska grunder.

Patent- och registerstyrelsens nettbudgetering genomförs med stöd av lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer (1032/1992), på så sätt att de avgifter som enligt kriterier som närmare bestäms i lagen ska tas ut för prestationerna bestäms så att de till fullo motsvarar de kostnader som orsakas av prestationen, bl.a. registerföringen och informationstjänsten i anslutning till registret. Enligt förarbetet till lagen (RP 152/1992 rd) är lagen avsedd att vara en speciallag, enligt vilken avgifterna för Patent- och registerstyrelsens prestationer kan bestämmas.

Enligt 3 § 1 mom. ska storleken på den avgift som staten uppbär för en offentligt rättslig prestation motsvara beloppet av statens totala kostnader för prestationen (självkostnadsvärde). Enligt 2 mom. bestäms storleken på avgiften för registrering, ikrafthållande av registrering eller användning av register på basis av kostnadsmotsvarigheten enligt prestationsgrupp. Momentet preciserades genom en lagändring (75/2007), som trädde i kraft den 1 mars 2007, där definitionen på prestationsgrupp utvidgades till att omfatta även användning av offentligt rättsliga register, dvs. utskrift av officiella utdrag, kopior och intyg ur registren (RP 22/2006 rd). Kostnadsmotsvarigheten enligt prestationsgrupp gäller endast offentligt rättsliga prestationer. Detta framgår av 2 § 1 mom. 3 punkten, enligt vilken med prestationsgrupp avses en helhet som består av de offentligt rättsliga prestationer som baserar sig på respektive register som upprätthålls av Patent- och registerstyrelsen.

Enligt 4 § bestäms priserna på andra offentligt rättsliga prestationer av Patent- och regis-

terstyrelsen än de som anges i 3 § enligt företagsekonomiska grunder. I statsbudgeten kan anvisas ett anslag för nedsättning av priserna på prestationer som prissätts enligt företagsekonomiska grunder. Enligt regeringens proposition med förslag till lag om grunderna för avgifter till staten (RP 176/1991 rd) förutsätter lagen att produktionen av företagsekonomiskt prissatta tjänster är lönsam totalt sett. Lönsamhet krävs inte av enskilda prestationer eller prestationsgrupper utan av hela verksamheten, enheten eller ämbetsverket. Kravet på lönsamhet innebär att intäkterna av verksamheten ska täcka åtminstone kostnaderna för verksamheten och det avkastningskrav som ställs på sysselsatt eget kapital.

I 1 § i förordningen om Patent- och registerstyrelsens avgiftsbelagda prestationer (1085/2009) anges Patent- och registerstyrelsens prestationsgrupper, för vilka avgifterna bestäms på basis av kostnadsmotsvarighet enligt prestationsgrupp. I 2–4 § i förordningen föreskrivs dessutom om prestationer på vilka tillämpas någon annan prissättningsgrund enligt lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer. Sådana är offentligt rättsliga prestationer för vilka en avgift som är lägre än självkostnadsvärdet tas ut, avgiftsfria prestationer samt prestationer som prissätts enligt företagsekonomiska grunder. Om beloppet av de avgifter som tas ut föreskrivs i en avgiftstabell som finns som bilaga till förordningen.

I 4 § i förordningen finns bestämmelser om företagsekonomiska prestationer. Enligt 1 mom. 4 och 5 punkten är prestationer som avses i lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer och som Patent- och registerstyrelsen prissätter enligt företagsekonomiska grunder avskrifter och register- och databastjänster. Enligt 2 mom. beslutar Patent- och registerstyrelsen om avgifter som tas ut för framtagande av uppgifter enligt 34 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, *offentlighetslagen*) samt för utlämnande av kopia eller utskrift enligt 34 § 3 mom. med beaktande av vad som sägs i 34 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

I samband med den revision som statens revisionsverk årligen utför genomgås principerna för Patent- och registerstyrelsens kost-

nadsmotsvarighetskalkylering och hänföran-
det av kostnaderna. Statens revisionsverk har
inte haft några anmärkningar om kostnads-
kalkyleringen till denna del.

I offentlighetslagen finns bestämmelser
bl.a. om bestämningen av avgifter vid tillgo-
doseendet av allmän rätt till information och
partsoffentlighet. Enligt förarbetet till lagen
(RP 30/1998 rd) är lagen avsedd att vara en
allmän lag, som ska tillgodose de grundlägg-
ande fri- och rättigheterna och som kan
frångås endast genom lag. Som allmän lag
tillämpas den alltid på de handlingar och
ärenden som hör till lagens tillämpningsom-
råde, om inte något annat föreskrivs särskilt.
En bestämmelse i en speciallag åsidosätter
motsvarande bestämmelse i den allmänna la-
gen, dvs. offentlighetslagen (t.ex. KHO
2006:64). Lagen tillämpas på Patent- och re-
gisterstyrelsens verksamhet till den del som
speciallagstiftningen om ämbetsverket inte
avviker från bestämmelserna i offentlighets-
lagen.

Enligt huvudregeln i 9 § i offentlighetsla-
gen om den allmänna rätten att få informa-
tion, har var och en rätt att ta del av en of-
fentlig myndighetshandling. Enligt 11 § har
den som i ett ärende är sökande eller anför
besvär eller någon annan vars rätt, fördel el-
ler skyldighet ärendet gäller (*part*) rätt att hos
den myndighet som behandlar eller har be-
handlat ärendet ta del av en myndighetshand-
ling som kan eller har kunnat påverka be-
handlingen, även om handlingen inte är of-
fentlig. Enligt 34 § 1 mom. i offentlighetsla-
gen tas för utlämnande av en handling med
stöd av 9 och 11 § ingen avgift ut när uppgif-
ter ur handlingen lämnas muntligen (1 punk-
ten), handlingen läses eller kopieras hos
myndigheten (2 punkten), en offentlig hand-
ling som lagrats i elektronisk form sänds per
e-post till den som begärt uppgifterna (3
punkten), en handling som lagrats i elektro-
nisk form sänds till en part per e-post (4
punkten) eller när lämnandet av den begärda
handlingens ingår i myndighetens skyldighet
att ge råd, höra eller informera (5 punkten).
Enligt 34 § 2 mom. i offentlighetslagen är det
dock möjligt att i de fall som avses i 1 mom.
ta ut en avgift för att ta fram uppgifterna, om
handlingens inte kan individualiseras och hit-
tas i det dokumentregister som myndigheten

för med hjälp av registrets dokumentklassifi-
cering eller handlingens signum eller med
hjälp av sökfunktionerna för ett register som
förs elektroniskt. Enligt 3 mom. tas för ut-
lämnande av en uppgift med stöd av 9 och 11
§ som kopia eller utskrift ut en avgift som
motsvarar beloppet av de kostnader som
myndigheten har för att lämna ut uppgiften.

Enligt regeringens proposition med förslag
till ändring av 34 § i offentlighetslagen (RP
20/2005 rd) är 34 § 1–3 mom. specialbe-
stämmelser, som tillgodoser den med offent-
lighetsprincipen förenliga allmänna rätten till
information som avses i 9 § och rätten för en
part att ta del av en handling som avses i 11
§. Intagandet av dessa specialbestämmelser i
offentlighetslagen har utöver vikten av rätten
till information, motiverats med att offentlig-
hetslagens tillämpningsområde är vidsträckt
än tillämpningsområdet för lagen om
grunderna för avgifter till staten, som är cen-
tral när det gäller att fastställa avgifter inom
statsförvaltningen, eller tillämpningsområdet
för kommunallagen. Enligt förarbetet baserar
sig 34 § 1–3 i offentlighetslagen på offent-
lighetsprincipen i 12 § i grundlagen, som fö-
reskriver att handlingar och upptagningar
som innehas av myndigheterna är offentliga,
om inte offentligheten av tvingande skäl sär-
skilt har begränsats genom lag.

Patent- och registerstyrelsen tar för närva-
rande för bokslutshandlingar ut en avgift på
13 euro även då handlingen sänds till den
som begärt den per e-post. Avgiften tas ut på
det sätt som föreskrivs enligt arbets- och när-
ingsministeriets förordning om Patent- och
registerstyrelsens avgiftsbelagda prestationer.

Riksdagens justitieombudsman har i sitt
beslut av den 8 juni 2011 (Dnr 1814/2/08)
fäst arbets- och näringsministeriets uppmärk-
samhet vid att bestämmelserna i 34 § 1–3
mom. i offentlighetslagen är avsedda att gälla
som specialbestämmelser. I lagen om avgif-
ter för patent- och registerstyrelsens presta-
tioner finns inga uttryckliga bestämmelser
om de avgifter som ska tas ut vid tillgodose-
endet av den allmänna rätten att få informa-
tion och en parts rätt att ta del av en handling
enligt 9 § och 11 § i offentlighetslagen. I fö-
rarbetet till den ändring av offentlighetslagen
som gäller avgifter, konstateras uttryckligen
att avgifterna i dessa fall bestäms enligt spe-

cialbestämmelserna i 34 § i offentlighetslagen. Detta framgår av 6 mom.

Enligt riksdagens justitieombudsmans beslut strider det mot 34 § 1 mom. i offentlighetslagen, att en avgift enligt bilagan till förordningen tas ut också för en elektroniskt sänd handling. Justitieombudsmannen anser det inte godtagbart att, på det sätt som föreskrivs i förordningen, av 34 § i offentlighetslagen tillämpas endast 34 § 2 och 3 mom., som gäller avgiftsbelagda prestationer, men inte bestämmelsen i 1 mom. om avgiftsfria sätt att lämna ut uppgifter. I de fall som avses i 34 § 2 och 3 mom. ska dessutom endast kunna tas ut en avgift som motsvarar beloppet av de kostnader som myndigheten har för att ta fram eller lämna ut uppgiften.

Avgiften ska således inte kunna bestämmas enligt företagsekonomiska grunder, när en offentlig handling som lagrats i elektronisk form sänds per e-post till den som begärt uppgifterna. Fastän riksdagens justitieombudsmans beslut uttryckligen gäller endast bokslutshandlingar, kan det generaliseras till att gälla andra prestationer av Patent- och registerstyrelsen än offentligrättsliga, när offentliga handlingar som den innehar och som lagrats i elektronisk form begärs per e-post.

2 Bedömning av nuläget

Den ovan beskrivna motstridigheten i justitieombudsmannens beslut skulle kunna avhjälpas, om Patent- och registerstyrelsens avgifter anpassades till 34 § i offentlighetslagen. Ändringen skulle innebära att Patent- och registerstyrelsens intäkter från informationstjänsten avsevärt minskade. Prestationer som prissatts enligt företagsekonomiska grunder är speciellt avskrifter och register- och databastjänster. En betydande del av dessa prestationer hänför sig till handelsregistret. Enligt 1 § 4 mom. i handelsregisterlagen (129/1979) har envar rätt att få uppgifter om anteckningar som gjorts i handelsregistret och ur därtill hörande handlingar som är i registermyndighetens eller lokal myndighets besittning. I handelsregisterlagen och handelsregisterförordningen (208/1979) finns närmare bestämmelser om innehållet i de anmälningar, deras bilagor och andra handlingar som lämnats in till handelsregistret.

Bestämmelser om innehållet i de handlingar som ska lämnas in till handelsregistret ingår även i speciallagstiftningen om de enskilda företagsformerna. Genom specialbestämmelserna i handelsregisterlagen utvidgas såväl den allmänna rätten att få information som en parts rätt att få information jämfört med rätten att få information enligt offentlighetslagen. De handlingar som har lämnats till handelsregistret överfördes till elektronisk form i och med införandet av företags- och organisationsdatasystemet vid början av april 2001 och företagens handelsregisteruppgifter finns från och med 2005 till stor del i elektronisk form. Av riksdagens justitieombudsmans beslut följer att informationsförfrågningar om denna dokumentation ska vara avgiftsfria. Med tanke på den avgift som ska tas ut bör det dock inte vara avgörande om en viss handling redan har lagrats i elektronisk form eller om handlingen sänds per e-post eller på något annat sätt.

De handlingar som ska lämnas in till handelsregistret innehåller en avsevärd mängd sådana personuppgifter som utan specialbestämmelserna i handelsregisterlagen inte skulle kunna publiceras och utlämnas ur handelsregistret. Fastän dokumentationen är avsedd att vara offentlig, har man när lagen stiftades uppenbarligen inte tänkt att den ska vara tillgänglig helt och hållet avgiftsfritt. Genom de avgifter som tas ut för beställning av handlingar försöker man bidra till att säkerställa att den som begär uppgifter har ett genuint intresse av att få uppgifterna. Samtidigt begränsar avgifterna masskopieringen av elektroniskt material. Av denna orsak kan det anses motiverat att ta ut avgifter. Avgifterna får dock inte bli alltför stora, så att de begränsar iakttagandet av offentlighetsprincipen eller 1 § 4 mom. i handelsregisterlagen.

Patent- och registerstyrelsen är ett nettobudgeterat ämbetsverk, vars verksamhet finansieras genom intäkterna från dess avgiftsbelagda prestationer. Om man avstod från avgifterna för Patent- och registerstyrelsens handlingar eller sänkte avgifterna från den nuvarande nivån, skulle man bli tvungen att på motsvarande sätt höja andra avgifter som ämbetsverket tar ut, för att täcka omkostnaderna. Totalavkastningen av Patent- och registerstyrelsens prestationer som prissatts en-

ligt företagsekonomiska grunder uppgick år 2011 till 2,952 miljoner euro. Om totalavkastningen av de företagsekonomiska prestationerna vid t.ex. handelsregistret täcktes med en höjning av behandlingsavgifterna vid handelsregistret, skulle höjningen vara avsevärd.

De handlingar som har lämnats in till handelsregistret innehas i allmänhet redan av det företag som berörs av dem. Deras offentlighet gagnar huvudsakligen dem som använder uppgifterna och dem som behöver dem. Det skulle således vara ändamålsenligt att hänföra Patent- och registerstyrelsens avgifter också till informationsförfrågningar som gäller handlingar. Med beaktande av de personuppgifter som handlingarna innehåller, ämbetsverkets ställning som nettobudgeterat ämbetsverk samt de produktivitetsmål som ställts på Patent- och registerstyrelsen för de närmaste åren, bör det anses ändamålsenligt att bibehålla den nuvarande avgiftsnivån. Detta förutsätter att bestämmelserna om bestämningen av avgifterna förtydligades, speciellt i förhållande till 34 § mom. i offentlighetslagen.

I de fall som avses i 34 § 2 och 3 mom. i offentlighetslagen frångås avgiftsfriheten i sätten att få information enligt 34 § 1 mom. Enligt riksdagens justitieombudsmans beslut skulle man i ett sådant fall kunna ta ut en avgift som endast motsvarar kostnaderna för utlämnandet av uppgifterna eller framtagandet av uppgifterna. Eftersom detta uttryckligen konstateras i 4 § 2 mom. i arbets- och näringsministeriets förordning om Patent- och registerstyrelsens avgiftsbelagda prestationer, behöver den nuvarande lagen eller förordningen inte ändras till denna del.

Om avgifterna vid tillgodoseende av en parts rätt att få information behöver inte föreskrivas genom speciallag, eftersom Patent- och registerstyrelsens praxis motsvarar bestämmelserna i 11 § och 34 § 1 mom. 4 punkten i offentlighetslagen.

3 Föreslagna ändringar

Uttagandet av Patent- och registerstyrelsens avgifter som bestäms enligt företagsökonomiska grunder baserar sig på lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens

prestationer, som ska betraktas som speciallag, och på den förordning som utfärdats med stöd av den. Bestämmelserna om bestämningen av avgifter i 34 § i offentlighetslagen är dock enligt förarbetet till lagen specialbestämmelser. Eftersom man i fråga om avgifterna för Patent- och registerstyrelsens prestationer avser att frångå specialbestämmelsen i 34 § i offentlighetslagen, bör de nuvarande bestämmelserna om avgifterna preciseras. Enligt förarbetet till offentlighetslagen (RP 30/1998 rd) är lagen avsedd att vara en allmän lag, som ska tillgodose de grundläggande fri- och rättigheterna och som kan frångås endast genom lag. Av kravet på lagbestämmelser och av det att 34 § ska anses vara en specialbestämmelse följer att grunderna för bestämningen av avgifter som avviker från offentlighetslagen ska kunna läsas i speciallagen.

I lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer ingår inte någon uttrycklig bestämmelse om bestämningen av avgifterna när en offentlig handling som lagrats i elektronisk form sänds per e-post till den som begärt uppgifterna. Därför föreslås det att till 4 § i den lagen fogas ett nytt 2 mom., som fastställer att avgifterna även i detta fall bestäms enligt företagsekonomiska grunder. Ändringen innebär en avvikelse från det avgiftsfria sättet att få uppgifter som avses i 34 § 1 mom. 3 punkten och därmed också en avvikelse från de avgifter som tas ut vid tillgodoseendet av den allmänna rätten att få information som avses i 9 § i offentlighetslagen. I övriga fall som avses i 34 § 1 mom. i offentlighetslagen än i 3 punkten, ska uppgifter lämnas ut avgiftsfritt till den som begärt dem.

Till den del som den föreslagna bestämmelsen avviker från 34 § 1 mom. 3 punkten i offentlighetslagen, som gäller avgiftsfria sätt att få information, ska inte heller undantagen enligt 34 § 2 och 3 mom. från avgiftsfriheten enligt 1 mom. tillämpas. I offentlighetslagen gäller 34 § 1 mom. 3 punkten fall där handlingen finns färdig i elektronisk form. Bestämmelsen omfattar inte, liksom inte heller det undantag som nu föreslås, de fall där myndigheten t.ex. på kundens begäran överför handlingen till elektronisk form.

Den föreslagna bestämmelsen avser inte att begränsa iakttagandet av offentlighetsprincipen enligt 12 § i grundlagen. Statsrådets justitiekansler har i sitt avgörande av den 17 oktober 2002 dnr 1207/1/01 konstaterat att alltför stora avgifter äventyrar iakttagandet av offentlighetsprincipen enligt 12 § i grundlagen. Prestationer som prissätts enligt företagsekonomiska grunder förutsätts vara lönsamma totalt sett. Lönsamhet krävs inte av enskilda prestationer eller prestationsgrupper utan av hela verksamheten, enheten eller ämbetsverket. Kravet på lönsamhet innebär att intäkterna av verksamheten ska täcka åtminstone kostnaderna för verksamheten och det avkastningskrav som ställs på sysselsatt eget kapital. En avgift som bestäms på sådana grunder kan i princip inte anses vara alltför stor, även om man när avgifterna bestäms bör se till att de är rimliga.

Enligt Patent- och registerstyrelsens bokslutsuppgifter hade de prestationer som prissätts enligt företagsekonomiska grunder en kostnadsmotsvarighet på 139 % år 2007, 187 % år 2008, 197 % år 2009, 140 % år 2010 och 87 % år 2011. Variationen har varit stor, vilket förutom på avskrivningar år 2011 även har berott på svårigheten att förutse efterfrågan och därför svårigheter i prissättningen. Medeltalet för de gångna fem åren var 150 %, vilket betyder att avgifterna i genomsnitt har hållit sig på en rimlig nivå.

Handels- och industriministeriet upphörde med sin verksamhet den 31 december 2007 och dess uppgifter överfördes till arbets- och näringsministeriet, som inledde sin verksamhet den 1 januari 2008. Omnämmandet av handels- och industriministeriet i 3 § 4 mom. och 5 § föreslås bli ändrat till att motsvara nuläget.

Lagens 8 § 1 mom. föreslås bli ändrat, eftersom lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961), som det där hänvisas till, har ersatts av lagen om

verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Lagens 10 § 1 mom. föreslås bli upphävt, eftersom lagen angående stämpelskatt (662/1943), som det där hänvisas till, har upphävts genom lagen om skatt för titlar (1388/2001).

4 Propositionens konsekvenser

Ändringen syftar till att förtydliga bestämmelser i lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer i förhållande till 34 § i offentlighetslagen. De nu föreslagna ändringarna har inga ekonomiska konsekvenser, eftersom man genom de föreslagna ändringarna fastställer att avgifterna även i fortsättningen ska bestämmas enligt arbets- och näringsministeriets nuvarande förordning om Patent- och registerstyrelsens avgiftsbelagda prestationer och den avgiftstabell som finns som bilaga till den.

Propositionen har i övrigt inga direkta konsekvenser för myndigheterna, den offentliga ekonomin eller den privata sektorn.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. Utlåtanden om utkastet till proposition begärdes av finansministeriet, justitieministeriet och Patent- och registerstyrelsen. Finansministeriet gav inget utlåtande om utkastet till proposition. Justitieministeriet hade inget att anmärka på med anledning av propositionen. Patent- och registerstyrelsen understödde i sitt utlåtande de föreslagna ändringarna.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer (1032/1992) 10 § 1 mom.,
ändras 3 § 4 mom., 5 § och 8 § 1 mom., av dem 3 § 4 mom. sådant det lyder i lag 75/2007, samt
fogas till 4 § ett nytt 2 mom. som följer:

3 §

Avgifter för offentligrättsliga prestationer

Av orsaker som hänför sig till industripolitik eller rättsvård, till att en ny prestation tas i bruk eller till uppdatering av registeruppgifterna eller på grund av internationella avtal eller av praktiska skäl eller när ärenden enligt lagen om stiftelser (109/1930), föreningslagen (503/1989) eller religionsfrihetslagen (453/2003) behandlas, får det bestämmas att en avgift allmänt tas ut till ett lägre belopp än självkostnadsvärdet eller att någon avgift inte alls ska tas ut. I ärenden som gäller registrering av en förening ska avgiften bestämmas till ett lägre belopp än självkostnadsvärdet, om detta är nödvändigt för att trygga föreningsfriheten. Innan en avgift för registrering av en förening bestäms ska arbets- och näringsministeriet höra justitieministeriet. Av orsaker som hänför sig till industripolitik eller internationella avtal eller av praktiska skäl eller andra särskilda skäl får en avgift, som annars ska bestämmas så att den motsvarar prestationens självkostnadsvärde eller värde enligt kostnadsmotsvarigheten för prestationsgruppen, bestämmas till ett högre belopp.

4 §

Priset på övriga prestationer

Trots vad som föreskrivs i 34 § 1 mom. 3 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), bestäms priserna på andra prestationer av Patent- och registerstyrelsen än dem som avses i 3 § enligt företagsekonomiska grunder även när en offentlig handling som lagrats i elektronisk form sänds per e-post till den som begärt uppgifterna.

5 §

Ministeriets behörighet

Arbets- och näringsministeriet beslutar med iakttagande av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) vilka prestationer eller prestationsgrupper som tillhandahålls av Patent- och registerstyrelsen och av andra myndigheter enligt 1 § som är avgiftsbelagda och för vilka prestationer eller prestationsgrupper avgiften bestäms enligt självkostnadsvärdet eller värdet enligt kostnadsmotsvarigheten för prestationsgruppen och vilka som prissätts på företagsekonomiska grunder.

Arbets- och näringsministeriet beslutar också om de fasta avgifter som nämns i 3 § 3 mom. Ministeriet beslutar dessutom för vilka prestationer eller prestationsgrupper och på vilka grunder enligt 3 § 4 mom. samt på vilket sätt avgiftens storlek kan bestämmas med avvikelse från prestationens självkostnadsvärde eller kostnadsmotsvarigheten för prestationsgruppen.

8 §

Indrivning av avgifter

Avgifter för offentligrättsliga prestationer är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av sådana avgifter finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

—————
Denna lag träder i kraft den 2013.

—————
Helsingfors den 17 januari 2013

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Näringsminister *Jan Vapaavuori*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer (1032/1992) 10 § 1 mom.,
ändras 3 § 4 mom., 5 § och 8 § 1 mom., av dem 3 § 4 mom. sådant det lyder i lag 75/2007, samt
fogas till 4 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Avgifter för offentligrättsliga prestationer

Föreslagen lydelse

3 §

Avgifter för offentligrättsliga prestationer

Av orsaker som hänför sig till industripolitik eller rättsvård, till att en ny prestation tas i bruk eller till uppdatering av registeruppgifterna eller på grund av internationella avtal eller av praktiska skäl eller när ärenden enligt lagen om stiftelser (109/1930), föreningslagen (503/1989) eller religionsfrihetslagen (453/2003) behandlas, får det bestämmas att en avgift allmänt tas ut till ett lägre belopp än självkostnadsvärdet eller att någon avgift inte alls skall tas ut. I ärenden som gäller registrering av en förening skall avgiften bestämmas till ett lägre belopp än självkostnadsvärdet, om detta är nödvändigt för att trygga föreningsfriheten. Innan en avgift för registrering av en förening bestäms skall handels- och industriministeriet höra justitieministeriet. Av orsaker som hänför sig till industripolitik eller internationella avtal eller av praktiska skäl eller andra särskilda skäl får en avgift, som annars skall bestämmas så att den motsvarar prestationens självkostnadsvärde eller värde enligt kostnadsmotsvarigheten för prestationsgruppen, bestämmas till ett högre belopp.

Av orsaker som hänför sig till industripolitik eller rättsvård, till att en ny prestation tas i bruk eller till uppdatering av registeruppgifterna eller på grund av internationella avtal eller av praktiska skäl eller när ärenden enligt lagen om stiftelser (109/1930), föreningslagen (503/1989) eller religionsfrihetslagen (453/2003) behandlas, får det bestämmas att en avgift allmänt tas ut till ett lägre belopp än självkostnadsvärdet eller att någon avgift inte alls ska tas ut. I ärenden som gäller registrering av en förening ska avgiften bestämmas till ett lägre belopp än självkostnadsvärdet, om detta är nödvändigt för att trygga föreningsfriheten. Innan en avgift för registrering av en förening bestäms ska *arbets- och näringsministeriet* höra justitieministeriet. Av orsaker som hänför sig till industripolitik eller internationella avtal eller av praktiska skäl eller andra särskilda skäl får en avgift, som annars ska bestämmas så att den motsvarar prestationens självkostnadsvärde eller värde enligt kostnadsmotsvarigheten för prestationsgruppen, bestämmas till ett högre belopp.

4 §

Priset på övriga prestationer

4 §

Priset på övriga prestationer

Trots vad som föreskrivs i 34 § 1 mom. 3 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), bestäms priserna på andra prestationer av Patent- och registerstyrelsen än dem som avses i 3 § enligt företagsekonomiska grunder även när en offentlig handling som lagrats i elektronisk form sänds per e-post till den som begärt uppgifterna.

5 §

Ministeriets behörighet

Handels- och industriministeriet beslutar med iakttagande av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92) vilka av patent- och registerstyrelsens och i 1 § avsedda andra myndigheters prestationer eller grupper av prestationer som är avgiftsbelagda och för vilka prestationer eller prestationsgrupper avgiften bestäms enligt självkostnadsvärdet eller värdet enligt kostnadsmotsvarigheten för prestationsgruppen och vilka som prissätts på företagsekonomiska grunder.

Handels- och industriministeriet beslutar också om de fasta avgifter som nämns i 3 § 3 mom. Ministeriet beslutar dessutom för vilka prestationer eller prestationsgrupper och på vilka grunder som nämns i 3 § 4 mom. och hur avgiftens storlek kan bestämmas med avvikelse från prestationens självkostnadsvärde eller kostnadsmotsvarigheten för prestationsgruppen.

5 §

Ministeriets behörighet

Arbets- och näringsministeriet beslutar med iakttagande av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) vilka prestationer eller prestationsgrupper som tillhandahålls av Patent- och registerstyrelsen och av andra myndigheter enligt 1 § som är avgiftsbelagda och för vilka prestationer eller prestationsgrupper avgiften bestäms enligt självkostnadsvärdet eller värdet enligt kostnadsmotsvarigheten för prestationsgruppen och vilka som prissätts på företagsekonomiska grunder.

Arbets- och näringsministeriet beslutar också om de fasta avgifter som nämns i 3 § 3 mom. Ministeriet beslutar dessutom för vilka prestationer eller prestationsgrupper och på vilka grunder enligt 3 § 4 mom. samt på vilket sätt avgiftens storlek kan bestämmas med avvikelse från prestationens självkostnadsvärde eller kostnadsmotsvarigheten för prestationsgruppen.

8 §

Indrivning av avgifter

Avgifter för offentligrättsliga prestationer som nämns i 2 § 1 mom. 2 punkten i denna lag får indrivnas i den ordning som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

8 §

Indrivning av avgifter

Avgifter för offentligrättsliga prestationer är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av sådana avgifter finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

10 §

Övriga stadganden

Om den stämpelskatt som vid företagsin-
teckning skall betalas på en skuldsedel enligt
kapitalets storlek stadgas särskilt.

10 §

Övriga stadganden

[1 mom. upphävs]

Denna lag träder i kraft den _____ *2013.*
